

arbejdsmarked. I ILO-konventioner er det et helt grundlæggende princip, at der er aftalefrihed på arbejdsmarkedet.

Lønmodtagere og arbejdsgivere skal have friheden til at indgå aftaler på arbejdsmarkedet. Det er fundamentet. Derfor kan jeg ikke forestille mig, at Menneskerettighedsdomstolen kommer til en konklusion, som i den grad kuldaster alt, hvad der er gældende som grundlag for internationale aftaler på arbejdsmarkedets område.

(Kort bemærkning).

Ida Jørgensen (RV):

Hvis Menneskerettighedsdomstolen var så overbevist om, at det ville være en sag, som var så oplagt, at den ville blive tabt, havde de vel ikke sat 17 dommere til at sidde og se på den, og de har oven i købet gjort det to gange.

Det var nok mere en kommentar end et spørgsmål, men stadig væk, lad os tage det hypotetiske spørgsmål: Hvis Menneskerettighedsdomstolen kommer frem til, at det her er imod menneskerettighederne, hvordan vil hr. Ole Sohns stilling så være til eksklusivaftaler?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Min stilling afhænger ikke af, hvad 17 dommere ved en domstol i Strasbourg siger, det gør den altså ikke. Det her er for mig et meget grundlæggende spørgsmål, det er det, der er fundamentet for det danske samfund. For det velfærdssamfund, vi har fået af vores forældre og bedsteforældre, bygger simpelt hen på, at vi har et arbejdsmarked, som er organiseret, at lønmodtagerne er gået sammen, at arbejdsgiverne er gået sammen, eller at man på de enkelte arbejdspladser finder frem til aftaler, som gør, at man kan tilrettelægge arbejdet på den bedst mulige måde. Det er det, der er hele fundamentet. Det er det, der er vores stolthed.

Men det er korrekt, at der altid har været ideologiske uenigheder sådan i hjørnerne. De borgerlige partier har også grundlæggende accepteret det, fordi det har været en gensidig fordel både for lønmodtagere og arbejdsgivere.

Det er rigtigt nok, som hr. Søren Søndergaard belærte hr. Lars Barfoed om, at De Konservative principielt altid har været imod – det var de også helt tilbage i 1899 forud for den første hovedaftale – at lønmodtageren skulle have rettigheder. Men alligevel har de jo accepteret det, fordi det også har været til gavn for arbejdsgiverne.

(Kort bemærkning).

Freddy Dam (V):

Det er hr. Ole Sohns intense brug af ordet aftalefrihed, der bringer mig op. Jeg synes måske, at det er svært umiddelbart at forstå, at der skulle være tale om reel aftalefrihed, for er situationen i virkeligheden ikke den, at når der indgås aftaler på de punkter her, og når en lønmodtager accepterer det vilkår, at han skal melde sig ind i en forening, hvis interesser han ikke sympatiserer med, så er det i virkeligheden et såkaldt siciliansk tilbud, altså et tilbud, som han ikke kan afslå, fordi han er nødt til at sige ja, hvis han ellers vil have noget job? Han har altså med andre ord ikke noget valg. Og synes hr. Ole Sohn, at det er en frivillig aftale?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Altså, hr. Freddy Dam blander to ting sammen. Aftalefriheden består i, at forudsætningen for, at der kan eksistere så meget som en eneste eksklusivbestemmelse på det danske arbejdsmarked, er, at der er en underskrift fra en arbejdsgiver og en underskrift fra en lønmodtagerorganisation eller en gruppe lønmodtagere, altså en aftale. Den aftale er blevet etableret i frihed. Der er kun de to parter, der har stået sammen om at lave den aftale. Det er hele fundamentet for aftalefriheden.

Det andet spørgsmål, som hr. Freddy Dam så henviser til, er, når lønmodtagere og arbejdsgiver i enighed har sagt, at det er den måde, vi helst vil have vores arbejdsplads til at fungere på, at der er en eksklusivbestemmelse. Kommer der efterfølgende en lønmodtager og søger arbejde, er det korrekt, at så søger han arbejde på en arbejdsplads, hvor han kender hele paletten af rettigheder og pligter, og så tager han stilling til: Vil jeg acceptere at gå for den her løn? Vil jeg acceptere at være med i den organisation? Vil jeg acceptere de her arbejdstidsregler? Vil jeg acceptere dit og datten? Og så siger man enten ja eller nej til det. Det er jo fuldstændig frit for den enkelte.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Hr. Freddy Dam.

(Mikrofonen virker ikke.)

Ole Sohn (SF):

Er det politisk censur?